

Številka: 007-100/2025/6

Ljubljana, dne 7. 4. 2025

EVA: 2025-3130-0007

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gregorčičeva ulica 20
1000 Ljubljana
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 – skrajšani postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod ... točko sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (EVA 2025-3130-0007)

Prejmejo:

- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Služba Vlade Republike Slovenije za odpravo posledic poplav in plazov,

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Državnemu zboru Republike Slovenije se na podlagi 142. člena Poslovnika državnega zbora predlaga, da predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku zaradi manj zahtevnih sprememb zakona, ker gre zgolj za podaljšanje obstoječega ukrepa za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023.

Po sprejetju Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 in novel le-tega, je bila ugotovljena potreba po podalžanju ukrepa na področju stanovanj, ki se je

izkazal za učinkovitega in potrebnega za prizadeto prebivalstvo, zato se predlaga sprememba zakona, ki bo zagotovila podaljšanje ukrepa za odpravo posledic naravne nesreče na področju stanovanj.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Franc Props, minister za javno upravo
- Simon Maljevac, minister za solidarno prihodnost
- Mojca Ramšak Pešec, državna sekretarka, ministrstvo za javno upravo
- Klemen Ploštajner, državni sekretar, ministrstvo za solidarno prihodnost
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih
- Jure Leben, državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade
- dr. Lidija Kegljevič Zagorc, državna sekretarka, ministrstvo za naravne vire in prostor
- mag. Miran Gajšek, državni sekretar, ministrstvo za naravne vire in prostor
- Tadej Marušič, ministrstvo za javno upravo
- Sandra Martinič, sekretarka, Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih
- Matej Voršič, sekretar, ministrstvo za naravne vire in prostor

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- mag. Franc Props, minister za javno upravo
- Simon Maljevac, minister za solidarno prihodnost
- Mojca Ramšak Pešec, državna sekretarka, ministrstvo za javno upravo
- Klemen Ploštajner, državni sekretar, ministrstvo za solidarno prihodnost
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih
- Jure Leben, državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade
- dr. Lidija Kegljevič Zagorc, državna sekretarka, ministrstvo za naravne vire in prostor
- mag. Miran Gajšek, državni sekretar, ministrstvo za naravne vire in prostor
- Tadej Marušič, ministrstvo za javno upravo
- Sandra Martinič, sekretarka, Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih
- Matej Voršič, sekretar, ministrstvo za naravne vire in prostor

5. Kratek povzetek gradiva:

Gradivo vključuje spremembo oziroma podaljšanje obstoječega interventnega ukrepa za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 na področju stanovanjske politike.

Po sprejetju Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 in novel le-tega, je bila ugotovljena potreba po podaljšanju ukrepa na področju stanovanj, ki se je izkazal za učinkovitega in potrebnega za prizadeto prebivalstvo, zato se predlaga sprememba zakona, ki bo zagotovila podaljšanje ukrepa za odpravo posledic naravne nesreče na področju stanovanjske politike.

Največje število upravičencev je zaprosilo za prejemanje nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti na podlagi 59.b člena ZIUOPZP. Gre za ukrep, ki se primarno dodeli za eno leto, z možnostjo podaljšanja še za eno leto. Tako so tudi upravičenci, ki so med prvimi vložili vloge za dodelitev nadomestila po 59.b členu ZIUOPZP, v primeru, da nadaljujejo bivanje v drugi stanovanjski enoti, še vedno upravičeni do tega nadomestila. Nadomestilo po tem členu lahko med drugim rešuje tudi stroške najemnine, ki sodi med stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti, pri čemer višina mesečnega nadomestila v večini zadošča za kritje mesečne neprofitne najemnine. Upravičenci so se znašli v najrazličnejših situacijah – od že v poplavah popolnoma uničenih stanovanj do srednjeročno neuporabnih stanovanj zaradi ogroženosti objektov. Tako so tudi razlogi za pridobitev nadomestila dejansko bili izpolnjeni v različnih časovnih obdobjih (vse do prve polovice leta 2024), ko so se ugotovila vsa dejstva o ogroženosti objektov. To kažejo tudi podatki, saj je bilo decembra 2023 40 upravičencev, oktobra 2024 pa 67. Na podlagi podatkov o izplačanih nadomestilih je razvidno, da se število

prejemnikov nadomestila ni zmanjšalo, saj so sanacije obstoječih objektov in gradnja nadomestitvenih objektov dolgotrajnejši postopki, ki se aktivno izvajajo. Zato je potrebno ljudem, ki se jim prvotno stanovanje še sanira oziroma ponovno gradi, za čas bivanja na drugem naslovu, omogočiti pomoč države za kritje stroškov bivanja na drugem naslovu.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

V letu 2025 je načrtovana poraba za ukrep, ki je predmet podaljšanja s predlogom zakona 150.000 evrov, v primeru podaljšanja za dodatno leto, bi pomenilo tudi izdatek 150.000 evrov v letu 2026.

Sredstva za izvajanje nalog bodo zagotovljena na proračunski postavki Ministrstva za solidarno prihodnost. Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje): prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. Finančne posledice za državni proračun Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov: II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo: proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke. Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi. II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za				

dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR (Samo če izberete NE pod točko 6.a.): Kratka obrazložitev:

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE
---	----

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Gradivo ni takšne narave, da bi ga bilo treba objaviti na spletni strani predlagatelja.	

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
--	----

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
--	----

Mojca Ramšak Pešec
državna sekretarka

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POPLAV IN ZEMELJSKIH PLAZOV IZ AVGUSTA 2023

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenijo je 4. 8. 2023 prizadela najhujša naravna nesreča v zgodovini samostojne države, ki je povzročila množično uničenje infrastrukture, industrije in domov. Sledil je izjemen humanitarni odziv ljudi in sprejetje interventnih zakonov, namenjenih obnovi in razvoju Republike Slovenije. Finančna ocena škode in vrednost ukrepov za prihodnjo odpornost dosejata skoraj 10 milijard evrov. Za učinkovito pomoč so bili sprejeti številni ukrepi za ublažitev velike stiske prizadetih posameznikov. Sanacija je in še vedno uspešno poteka na številnih področjih.

Državni zbor je na izredni seji 9. avgusta 2023 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN-F), s katerim je določil rešitve za odpravo posledic naravnih nesreč od maja do avgusta 2023. Ker pa sprejeti Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč vrste ukrepov za pomoč prizadetim, tako fizičnim osebam kot občinam in gospodarstvu, ni vseboval, je Vlada Republike Slovenije pripravila predlog Zakona interventnih ukrepov za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (v nadaljevanju: ZIUOPZP), ki je po eni strani spreminjal in dopolnjeval že veljavne zakone, po drugi pa začasno uvedel posebne ukrepe ali odstopa od sistemske ureditve na več področjih.

Trenutno veljavni ZIUOPZP na področju reševanja stanovanjske stiske oseb, ki so bile prizadete v poplavah, predvideva več ukrepov. V skladu z 59. in 170. členom ZIUOPZP je bila urejena izjemna dodelitev neprofitnih stanovanj v najem zaradi poplav in plazov. Predlagatelj izpostavlja, da je bilo s strani občin, lokalnih stanovanjskih skladov in Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, javnega sklada, skupno dodeljenih 37 neprofitnih stanovanj. Trenutno pa je v najemu le še 23 izjemno dodeljenih neprofitnih stanovanj. Predlagatelj izpostavlja, da je bila potreba po dodelitvah neprofitnih najemnih stanovanj relativno majhna. Postopno izseljevanje iz teh stanovanj pa kaže na prehodno naravo ukrepa in ne na trajno reševanje stanovanjskega vprašanja tistih, ki so imeli v poplavah hudo poškodovane domove. Predlagatelj dodatno pojasnjuje, da tisti, katerih trajna rešitev stanovanjske stiske še ni bila urejena, ostajajo najemniki neprofitnih stanovanj. ZIUOPZP predvideva, da najemnikom prvih 12 mesecev najemnino krije država, po preteku tega obdobja pa za bivanje plačujejo neprofitno najemnino, kar po oceni predlagatelja predstavlja zelo dostopno in primerno rešitev začasnega položaja tistih, ki še niso trajno uredili bivanjske situacije. Ravno tako so v tem pogledu upravičenci izenačeni z vsemi skupinami, ki jim je zaradi težkih življenjskih situacij (npr. tudi druge naravne nesreče pred 4. 8. 2023) izjemno dodeljeno neprofitno najemno stanovanje.

Predlagatelj tudi izpostavlja, da je bil na podlagi 60. člena ZIUOPZP omogočen dostop do subvencije tržne najemnine tistim, ki niso izpolnjevali pogojev za pridobitev subvencije iz 121.a člena Stanovanjskega zakona. Ta določa, da je pogoj za pridobitev subvencije uvrstitev na prednostno listo na zadnjem razpisu za dodelitev neprofitnega stanovanja. Gre za pogoj, ki ga tisti, ki so se zaradi izredne situacije (poplave) preselili v začasni tržni najem, niso mogli izpolnjevati. Še vedno pa so za te upravičence veljali premoženjski in dohodkovni cenzusi, ki omejujejo dostop do subvencije k tržni najemnini. Subvencijo tržne najemnine je skupno uveljavljalo 11 upravičencev.

Največje število upravičencev pa je zaprosilo za prejemanje nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti na podlagi 59.b člena ZIUOPZP. Gre za ukrep, ki se primarno dodeli za eno leto, z možnostjo podaljšanja še za eno leto. Tako so tudi upravičenci, ki so med prvimi vložili vloge za dodelitev nadomestila po 59.b členu ZIUOPZP, v primeru, da nadaljujejo bivanje v drugi stanovanjski enoti, še vedno upravičeni do tega nadomestila. Nadomestilo po tem členu lahko med drugim rešuje tudi stroške najemnine, ki sodi med stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti, pri čemer višina mesečnega nadomestila v večini zadošča za kritje mesečne neprofitne najemnine. Upravičenci so se znašli v najrazličnejših situacijah – od že v poplavih popolnoma uničenih stanovanj do srednjeročno neuporabnih stanovanj zaradi ogroženosti objektov. Tako so tudi razlogi za pridobitev nadomestila dejansko bili izpolnjeni v različnih časovnih obdobjih (vse do prve polovice leta 2024), ko so se ugotovila vsa dejstva o ogroženosti objektov. To kažejo tudi podatki, saj je bilo decembra 2023 40 upravičencev, oktobra 2024 pa 67. Na podlagi podatkov o izplačanih nadomestilih je razvidno, da se število prejemnikov nadomestila ni zmanjšalo, saj so sanacije obstoječih objektov in gradnja nadomestitvenih objektov dolgotrajnejši postopki, ki se aktivno izvajajo. Zato je potrebno ljudem, ki se jim prvotno stanovanje še sanira oziroma ponovno gradi, za čas bivanja na drugem naslovu, omogočiti pomoč države za kritje stroškov bivanja na drugem naslovu.

V praksi pa se tudi dogaja, da so občine ponekod dodelile nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti za čas, krajši od enega leta, čeprav bi lahko dodelile nadomestilo za celo leto. To pa glede na trenutno zakonsko dikcijo pomeni, da po tem, ko je izkoriščeno tudi podaljšanje dodelitve nadomestila, niso dopuščena dodatna podaljševanja, niti za obdobje do največ dveh let, kot je bil najdaljši čas trajanja po veljavnem zakonu. Duh predmetne določbe je bil omogočiti prejemanje nadomestila do dveh let. Dodelitve za čas, krajši od enega leta, pa so bile namenjene predvsem situacijam, ko je nedvoumno jasno, da bivanje v drugi stanovanjski enoti ne bo daljše od obdobja, za katero je dodeljeno. Zato je predlagatelj v besedilu zakona osmislił rešitev tudi za te situacije.

Na podlagi navedenega predlagatelj ocenjuje, da je primerno, da se veljavnost interventnega ukrepa iz 59.b člena ZIUOPZP, ki omogoča prejemanje nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti, ustrezno podaljša.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona je podaljšanje veljavnosti interventnega ukrepa, namenjenega reševanju stanovanjske stiske posameznikov in posameznic, ki so bili prizadeti v najhujši naravni nesreči v zgodovini samostojne Republike Slovenije.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi načelom osnovnega zakona, tj. načelom učinkovitosti, fleksibilnosti in transparentnosti postopkov za izvedbo potrebnih ukrepov.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona spreminja 59.b člen ZIUOPZP tako, da omogoča, da upravičenci do nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti zaprosijo za podaljšanje prejemanja nadomestila tudi več kot dvakrat, skupno trajanje nadomestila za prebivanje v drugi stanovanjski enoti pa je podaljšano z dveh na tri leta. Navedeno nadomestilo, ki mesečno znaša od 150 do 250 evrov, odvisno od velikosti gospodinjstva, ki prebiva v drugi stanovanjski enoti, se po trenutno veljavnem

ZIUOPZP lahko dodeli za obdobje enega leta z enkratno možnostjo podaljšanja za še eno dodatno leto. Prav tako se v praksi dogaja, da so občine ponekod dodelile nadomestila za čas, krajši od enega leta, kar pa glede na trenutno zakonsko dikcijo ne dopušča dodatnih podaljševanj, niti za obdobje do največ dveh let, kot je bil najdaljši čas trajanja po veljavnem zakonu.

Ker nekateri posamezniki še niso uspeli rešiti stanovanjskega problema, ki so ga povzročile poplave iz avgusta 2023, je predlagana rešitev, da lahko upravičenci zaprosijo za podaljšanje prejemanja nadomestila za prebivanje v drugi stanovanjski enoti še najmanj enkrat, do skupaj največ treh let prejemanja nadomestila.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjuje se, da bo predlog zakona imel posledice na javnofinančna sredstva v okviru državnega proračuna.

3. 1. Ocena finančnih posledic za državni proračun

V letu 2025 je načrtovana poraba za ukrep, ki je predmet podaljšanja s predlogom zakona, v višini 150.000 evrov, v primeru podaljšanja za dodatno leto, bi pomenilo tudi izdatek 150.000 evrov v letu 2026.

Sredstva za izvajanje nalog bodo zagotovljena na proračunski postavki Ministrstva za solidarno prihodnost.

3. 2. Ocena finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predvidena sredstva za leto 2025 bodo zagotovljena na proračunski postavki Ministrstva za solidarno prihodnost. Potrebna sredstva za leto 2026 bodo upoštevana pri pripravi predloga sprememb državnega proračuna za leto 2026.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost ureditve pravnemu redu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Zvezna republika Nemčija

V Zvezni republiki Nemčiji je financiranje odprave posledic naravnih nesreč urejeno s sistemom zavarovalništva, kjer gre za običajne zasebnopravne družbe. Javna sredstva so vključena le ob velikih nesrečah, ko država ustanovi intervencijski sklad za ublažitev posledic naravne nesreče. Sistematične državne pomoči pa ni.

Kraljevina Nizozemska

Na Nizozemskem vprašanja glede uporabe javnih financ za pomoč pri odpravi posledic naravnih nesreč niso zakonsko urejena v celoti in sistemsko. Del teh vprašanj urejata zakon o nacionalnih naravnih in drugih nesrečah ter zakon o pravnem položaju tistih, ki sodelujejo pri reševanju ob naravnih nesrečah. Po prvem zakonu ima lokalna skupnost možnost terjati povračilo dodatnih stroškov, ki jih je imela zaradi blažitve škode ob naravni nesreči, od ministrstva za notranje zadeve. Drugi zakon pa ureja predvsem položaj tistih, ki so se pri reševanju poškodovali.

Na Nizozemskem je za izplačevanje nadomestil ob naravnih nesrečah ustanovljen poseben nacionalni sklad za naravne in druge nesreče. Ta sklad je neodvisna zasebna organizacija, ki se aktivira ob posameznih naravnih nesrečah z odprtjem računa, na katerega se stekajo finančna sredstva iz donacij.

Republika Avstrija

V Avstriji je bil že leta 1984 ustanovljen tako imenovani katastrofični sklad. Sredstva sklada se zagotavljajo iz prihodkov od davka na dohodek in davka na dobiček podjetij in znašajo določen delež prihodka iz teh davkov. Uporabljajo se za dodatno financiranje ukrepov za odpravljanje izredne škode na premoženju zveze, dežel in občin zaradi določenih vremenskih pojavov. Prav tako se sredstva uporabljajo za kritje izrednih potreb posamezne dežele, kjer se je zagotovila finančna pomoč za odpravljanje škode na premoženju fizičnih in pravnih oseb zaradi naravne nesreče.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 PRESOJA ADMINISTRATIVNIH POSLEDIC:

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ima posledice za poslovanje javne uprave, tako na državni kot občinski ravni, saj ukrep izvajajo občine z regresnim zahtevkom do države. Vendar bodo administrativne posledice zanemarljive, saj je obseg upravičencev poznan, uradniki pa so s postopki seznanjeni.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

V primeru sprejetja predlaganih ukrepov bodo upravičenci lahko ponovno zaprosili za podaljšanje nadomestila za bivanje na drugem naslovu.

6.2 PRESOJA POSLEDIC ZA OKOLJE, VKLJUČNO S PROSTORSKIMI IN VARSTVENIMI VIDIKI, IN SICER ZA:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 PRESOJA POSLEDIC ZA GOSPODARSTVO, IN SICER ZA:

Predlog zakona nima posledic za gospodarstvo.

6.4 PRESOJA POSLEDIC ZA SOCIALNO PODROČJE, IN SICER ZA:

Predlog zakona ima pozitivne posledice za socialno področje, saj bo upravičencem do predlaganih ukrepov pomoči omogočil nadaljnje prejetje pomoči nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti.

6.5 PRESOJA POSLEDIC ZA DOKUMENTE RAZVOJNEGA NAČRTOVANJA, IN SICER ZA:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 PRESOJA POSLEDIC ZA DRUGA PODROČJA

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 IZVAJANJE SPREJETEGA PREDPISA

a) Predstavitev sprejetega zakona

Predstavitev sprejetega zakona bosta izvedla Ministrstvo za solidarno prihodnost, v pristojnost katerega sodijo predlagani ukrepi, in Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih, ki vrši stalni stik z upravičenci.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Za izvajanje zakona so pristojna ministrstva in drugi državni organi, v pristojnost katerih sodijo sprejeti ukrepi, ter vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih.

6.8 DRUGE POMEMBNE OKOLIŠČINE V ZVEZI Z VPRAŠANJI, KI JIH UREJA PREDLOG ZAKONA

Predlog zakona se ne nanaša na druge pomembne okoliščine.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javnost ni bila vključena pri pripravi predloga zakona, ker gre za manjše spremembe obstoječega ukrepa, ki morajo biti sprejete in uveljavljene pred potekom veljavnosti obstoječega ukrepa zaradi varstva pravic upravičencev. Gre za rešitve, ki bodo izboljšale položaj upravičencev.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

mag. Franc Props, minister za javno upravo

Simon Maljevac, minister za solidarno prihodnost

Mojca Ramšak Pešec, državna sekretarka, ministrstvo za javno upravo

Klemen Ploštajner, državni sekretar, ministrstvo za solidarno prihodnost

Boštjan Šefic, državni sekretar, Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih

Jure Leben, državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade

dr. Lidija Kegljevič Zagorc, državna sekretarka, ministrstvo za naravne vire in prostor

mag. Miran Gajšek, državni sekretar, ministrstvo za naravne vire in prostor

Tadej Marušič, ministrstvo za javno upravo

Sandra Martinič, sekretarka, Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih

Matej Voršič, sekretar, ministrstvo za naravne vire in prostor

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23, 117/23, 131/23 – ZORZFS in 62/24) se v 59.b členu v tretjem odstavku besedilo »podaljšanja za največ eno leto« nadomesti z besedilom »večkratnega podaljšanja, pri čemer celotno obdobje prejemanja nadomestila za stroške bivanja ne sme biti daljše od treh let«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen spreminja tretji odstavek 59.b člena zakona tako, da omogoča, da upravičenci do nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti zaprosijo za podaljšanje prejemanja nadomestila tudi več kot dvakrat, skupno trajanje nadomestila za prebivanje v drugi stanovanjski enoti pa je podaljšano z dveh na tri leta. V praksi se namreč dogaja, da so občine ponekod dodelile nadomestila za krajši čas od enega leta, kar pa glede na trenutno zakonsko dikcijo ne dopušča dodatnih podaljševanj, niti za obdobje do največ dveh let, kot je bil najdaljši čas trajanja po veljavnem zakonu.

K 2. členu

Določba ureja začetek veljavnosti zakona, in sicer se določa splošni, petnajstdnevni uveljavitveni rok.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

59.b člen

(nadomestilo za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti)

(1) Do nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo za stroške bivanja) so upravičene osebe, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so bile zaradi poplav in plazov stanovanjske enote, v katerih so ob poplavih in plazovih dejansko prebivale, uničene ali huje poškodovane, tako da bivanje v njih ni mogoče in je za njihovo obnovo ter ponovno vselitev potreben daljši čas, in
- po poplavih in plazovih upravičene osebe in člani njihovega gospodinjstva začasno bivajo v drugi stanovanjski enoti, z uporabo katere nastanejo stroški bivanja.

(2) Do nadomestila za stroške bivanja ni upravičena oseba, ki živi v drugi stanovanjski enoti v svoji lasti ali v lasti oseb, ki živijo v istem gospodinjstvu.

(3) Nadomestilo za stroške bivanja se dodeli za čas začasnega bivanja upravičene osebe iz prvega odstavka tega člena in članov njenega gospodinjstva v drugi stanovanjski enoti, vendar največ za eno leto z možnostjo podaljšanja za največ eno leto. Upravičena oseba je dolžna o prenehanju začasnega bivanja v drugi stanovanjski enoti obvestiti občino, ki je odločila o dodelitvi nadomestila za stroške bivanja v roku desetih dni po prenehanju začasnega bivanja.

(4) O dodelitvi nadomestila za stroške bivanja odloči občina, v kateri ima prosilec za nadomestilo za stroške bivanja stalno prebivališče, na podlagi vloge za dodelitev nadomestila za stroške bivanja.

(5) Nadomestilo za stroške bivanja se upravičeni osebi iz prvega odstavka tega člena izplačuje mesečno v pavšalnem znesku, katerega višina je odvisna od števila članov gospodinjstva, kot sledi:

- za 1 in 2-člansko gospodinjstvo: 150 eurov,
- za 3 in 4-člansko gospodinjstvo: 200 eurov,
- za 5 in več člansko gospodinjstvo: 250 eurov.

(6) Upravičena oseba in člani njenega gospodinjstva so upravičeni do enega nadomestila za stroške bivanja.

(7) Nadomestilo za stroške bivanja izplačuje občina, v kateri ima upravičena oseba iz prvega odstavka tega člena stalno prebivališče, sredstva pa občinam nepovratno krije država iz sredstev proračuna Republike Slovenije. Občine vložijo zahtevke za povračilo nadomestil za stroške bivanja na podlagi tega člena najpozneje do desetega dne v mesecu za pretekli mesec.

(8) Vloga za dodelitev nadomestila za stroške bivanja se vloži do 2. junija 2024.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Državnemu zboru se na podlagi 142. člena Poslovnika državnega zbora predlaga, da predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku zaradi manj zahtevnih sprememb zakona, saj gre za podaljšanje obstoječega ukrepa za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 na področju stanovanj.

Po sprejetju Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 in novel le-tega je bila ugotovljena potreba po podaljšanju ukrepa na področju stanovanj, ki se je izkazal za učinkovitega in potrebnega za prebivalstvo, zato se predlaga sprememba zakona, ki bo zagotovila podaljšanje ukrepa prejemanja nadomestila za stroške bivanja v drugi stanovanjski enoti na podlagi 59.b člena ZIUOPZP.

VI. PRILOGE

Gradivo ne vsebuje prilog.